

6th scientific conference for BA, MA and PhD students
The Changing Face of Music and Art Education
Yesterday, Today, Tomorrow
Tallinn University, April, 18–19, 2013

 TALLINN UNIVERSITY

6th scientific conference for BA, MA and PhD students

The Changing Face of Music and Art Education: Yesterday, Today, Tomorrow

Inspiration and Improvisation

Abstract Book of CFMAEYTT/TTS2013

3rd Teacher Training Seminar

“The role of inspiration and improvisation in teaching and learning”

Editors of CFMAEYTT/TTS2013

Tiina Selke (Head of Department of Music, Editor-in-Chief)

Gerhard Lock (Managing Editor)

Marit Mõistlik-Tamm (Coordinating Editor)

Vaike Kiik-Salupere (Compiler of TTS2013)

ISBN 978-9949-29-090-1 (PDF, online)

Inspiration and improvisation
Inspiration and improvisation
Inspiration and improvisation
Yesterday, today, tomorrow
Yesterday, today, tomorrow
Yesterday, today, tomorrow

VI Rahvusvaheline kraadiõppurite konverents
Muusika- ja kunstiharidus muutumises:
Eile, täna, homme
Tallinna Ülikool, 18.–19. April 2013

TALLINN UNIVERSITY

VI rahvusvaheline kraadiõppurite konverents

Muusika- ja kunstiharidus muutumises: eile, täna, homme

Inspiratsioon ja improvisatsioon

CFMAEYTT/TTS2013 teeside kogumik

III Õpetajakoolituse seminar
„Inspiratsiooni ja improvisatsiooni roll õpetamisel ja õppimisel“

CFMAEYTT/TTS2013 Toimetajad

Tiina Selke (Muusika osakonna juhataja, peatoimetaja)

Gerhard Lock (Tegevtoimetaja)

Marit Möistlik-Tamm (Koordineeriv toimetaja)

Vaike Kiik-Salupere (TTS2013 koostaja)

ISBN 978-9949-29-090-1 (PDF, online)

Inspiratsioon ja improvisatsioon
Inspiratsioon ja improvisatsioon **Inspiratsioon ja improvisatsioon**
Eile, täna, homme **Eile, täna, homme** **Eile, täna, homme**

CONTENT

TTS2013 abstracts

Jaana Danilson, Tiina Selke Understanding of musicality among Russian-speaking population in Estonia	5
Merily Lehis, Tiina Selke Aspects of success of a music teacher	5
Gerhard Lock Introduction of a model of reflective positionality of adolescents/teachers in the context of philosophy and pedagogy	6
Ade Luts, Raul Talmar Readiness and opportunities to enter the job market for Tallinn University's music major MA graduates	7
Marit Möistlik-Tamm What inspires and supports adult beginners in piano studies? Some preliminary results	7
Maria Parimskaja, Gerhard Lock Perceptions of hobby school educated people about attitudes formed by music education and their impact on later life	8
Mari Tammesalu, Vaike Kiik-Salupere The most widespread voice exercises preferred by students of the Tallinn University Department of Music, WAF-Singing School, Estonian Academy of Music and Theater, and Georg Ots Tallinn Music School	10
Liisi Väli, Tiina Selke The possibility of changing the attitude of 6–7 year-old towards unfamiliar music using Tibetan music as an example	10

SISUKORD

TTS2013 teesid

Jaana Danilson, Tiina Selke Arusaamu musikaalsusest eesti venekeelse elanikkonna seas	12
Merily Lehis, Tiina Selke Muusikaõpetaja edukuse aspektid	12
Gerhard Lock Õppijate/õpetajate "refleksiivse positsionaalsuse" mudelist filosofia ja pedagoogika kontekstis	13
Ade Luts,, Raul Talmar Tallinna Ülikooli muusika eriala magistrikraadiga lõpetanute võimalused ja valmisolek tööturule sisenemiseks	14
Marit Möistlik-Tamm Mis inspireerib ja toetab täiskasvanud algajaid klaveriõppes? Mõned esialgsed tulemused	15
Maria Parimskaja, Gerhard Lock Huvikoolis õppinute arusaamu muusikahariduse kujundatud hoiakutest ning nende mõjust hilisemas elus	15
Mari Tammesalu, Vaike Kiik-Salupere Enamlevinud häälleanorjutused TLÜ muusika osakonna, EMTA, WAF-laulukooli ja Georg Otsa nimelise muusikakooli lauljate seas	17
Liisi Väli, Tiina Selke 6–7 aastaste laste suhtumise muutmise võimalusest võõrapärasesse muusikasse Tiibeti muusika näitel	17

TTS2013 abstracts

Jaana Danilson, Tiina Selke

Understanding of musicality among Russian-speaking population in Estonia

Department of Music, Institute of Fine Arts, Tallinn University
jaana.danilson@gmail.com

Background

Nowadays the term of musicality is very widespread, but it is understood quite differently. Various authors refer to the different aspects of music, such as innate musical abilities (Seashore 1938), emotional music perception (Teplov 1947), ability to really experience music (Sloboda 2000), potential for music learning (Hargreaves 2005). The 2009/2011 survey carried out by Professor Tiina Selke (see Selke & Lock 2012) among Estonian speaking population showed that most people still stick to the traditional conceptions that is musicality – related to the ability to sing.

Aim

The aim of this study is to find out how Russian-speaking population in Estonia understand musicality. The hypothesis of the study was to understanding if the musicality between Estonians and Russian-speaking people differs because of cultural-ethnic background, and linguistic distinction.

Method

Methods of the research: analysis of psychological and pedagogical literature about musicality and musical abilities; analysis of recent researches; an questionnaire compiled by Tiina Selke (2009) and adapted for Internet by the first author of this paper. A questionnaire was conducted among Russian-speaking people (N=141) in Tallinn, Tartu and Ida-Virumaa.

Results

As a result of the study it appeared that Russian-speaking population in Estonia valued emotional experience and responses to music as the most important indicator of musicality (90%). The next important indicator was the sense of rhythm (87%) and appreciation of music (86%). Similarly to the study (Selke & Lock 2012) among Estonian-speaking population the skill to create computer music (13%) and interest in handling computer sounds (26%) were valued the lowest.

Keywords

Understanding, musicality, musical abilities, cultural background

References

Hargreaves, D. (1986). *The Developmental Psychology of Music*. Cambridge: Cambridge University Press.

Seashore, C. E. (1938). *The Psychology of Music*. New York: McGraw Hill Book Company Inc.

Selke, Tiina; Lock, Gerhard (2012). Notions about creativity through musicality. *CFMAE: The Changing Face of Music and Art Education*, 4(2), 19–32.

Sloboda, J. A. (2000). *Muusikaline meel*. Tallinn: Scripta Musicalia.

Теплов Б. (1947). *Психология музыкальных способностей*. Москва: Издательство Академии Педагогических Наук РСФСР.

Merily Lehis, Tiina Selke

Aspects of success of a music teacher

Department of Music, Institute of Fine Arts, Tallinn University
merily@hotmai.com

Introduction

What makes music teacher successful and beloved among pupils? What is the relationship between pedagogical competencies and personal communication skills (Abraham 2009; Lehtsaar 2010; Kooskora 2012; Opetajate 2011)? The object of this study is the work of one Music-teacher.

Aim, method, results

The aim of this study is to find out what does the pupils value by their beloved teacher. And according to the results (if possible) to elaborate the model of successful teacher. Method of the research is the questionnaire N=30 (questions with options and open questions) for the pupils of the choir and studio; essay for the teacher (self-reflection) and interview for the teacher in order to get detailed biographical information. The result show that in addition to the exactingness, strenuousness and communication skills there were some very important personal and pedagogical aspects influencing the pupils' estimation like: ability to motivate pupils; skill to simplify and differentiate the tasks according to the pupils abilities; empathy; helpfulness; sense of humour; good mood etc.

Conclusion

According to this study the model of beloved and successful teacher could consist both of personal characteristics (mainly helpfulness, good mood), as well as professional competencies (skills how to motivate pupils and communication skills).

Keywords

Communication skill, aspects of success, personality traits, didactical-methodological skills

References

Abraham, M. (2009). The role of human relations in a teaching situation. In: T. Selke, G. Lock (Eds.), *Music and Environment. Proceedings of 2nd International Conference The Changing Face of Music Education (CFME09)*, April 23–25, 2009. Tallinn: Tallinna Ülikool, 2009, 18–20.

Kooskora, M. (2012). Emotsionaalne andekus ehk tundetarkus. <http://www.juhtimine.ee/763566/emotsionaalne-andekus-ehk-tundetarkus/> [12.11.2012].

Lehtsaar, T. (2010). Õppejõudude sotsiaalsed ja kommunikatiivsed oskused. <http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/16493/suhtlemisraamat.pdf?sequence=1>, Sihtasutus Archimedes, 7.

Õpetajate koolituse raamnõuded (2011). Õpetaja üldpädevusnõuded § 18. Tallinn: Vabariigi Valitsus Rügi Teataja, 2011. <https://www.riigiteataja.ee/akt/122032011015> [10.10.2012].

Gerhard Lock

Introduction of a model of reflective positionality of adolescents/teachers in the context of philosophy and pedagogy*

Department of Music, Institute of Fine Arts, Tallinn University
gerhard.lock@tlu.ee

Aim

The main idea of the following paper is to introduce a theoretical model of “reflective positionality” (RP) of adolescents and teachers inside and outside school. The model is based on Plessner's (2003) philosophical anthropology of the senses (see also Tsetsos 2012) and takes into account Abrahams' (2005) teaching practice principles of Critical Pedagogy of Music Education (CPME) grounded in the social theories of Freire, McLaren, Giroux, and Habermas which is mirrored also in the NKI (New-Known-Intriguing) approach of Lock (2011). The RP model requires reflective activity of both the adolescents and the teacher (see Burnard 2005: 272–278).

Theoretical background

Tsetsos (2012: 1026) describes, that for Plessner the “mind articulates this particular ability to an extra-instinctive understanding structurally related to the eccentricity of human positionality. The positionality of a living being is eccentric provided not only that it is in its body but also that it has his body or that it is phenomenally situated both inside and outside of its body” (see also Plessner 2003: 365). The aim of Critical Pedagogy of Music Education (CPME) is to “break down the barriers that exist between [what] the music students hear and love outside the classroom, with the music the teachers want them to learn. The teaching model suggests that when teachers connect school music to the child's own music, the music becomes empowering and offers more plentiful opportunities for meaningful experiences inside and outside the classroom” (Abrahams 2005: 2).

Application

In the RP model I propose that adolescents' positionality must be seen a) inside music lesson (centric) in respect to the teacher/peers; b) adolescents and teachers position themselves also outside lesson (eccentric). Generally a teacher devoting her/himself to the music lesson can be seen as “centric”. However, for pupils I see three possibilities: the “eccentric” pupil: “nerd”; the “quasi-centric” pupil: commendable “careerist”; and the “quasi eccentric” pupil: “denier”. The intersection areas between the circles and the amount of areas within outside music lesson show their different attachment inside and outside music lesson relative-proportionally. The arrows show the direction of the involvement with music lesson. “Denier” show no involvement direction with music lesson.

Implication

Here Abrahams' four central questions – Who I am? Who are my students? What might they become? What might we become together? – acknowledging that “children come to the classroom with some prior knowledge gleaned from life experiences” (Abrahams 2005: 2) resonate with the RP model and in the paper I will explain these relations more in detail.

Keywords

Philosophical anthropology of the senses, Critical Pedagogy of Music Education, inside and outside music lesson, adolescents' and teachers' reflection, reflective positionality

References

- Abrahams, F. (2005). The Application of Critical Pedagogy to Music Teaching and Learning. *VRME: Visions of Research in Music Education* Vol. 6 (Special Edition: Critical Pedagogy for Music Education) January 2005 [online: <http://www-usr.rid-er.edu/~vrme>] [last accessed 11.02.2012].
- Burnard, P. (2005). What matters in general music? In: D. J. Elliott (ed.), *Praxial Music Education. Reflections and Dialogues*. Oxford: Oxford University Press, 267–280.
- Lock, G. (2011). Critical Pedagogy vs Outcome-based teaching: opposite or supporting concepts? *CFMAE: The Changing Face of Music and Art Education*, Vol. 3, 45–58.
- Plessner, H. (2003). *Gesammelte Schriften*. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- Tsetsos, M. (2012). The specificity of musical meaning in Helmuth Plessner's philosophical anthropology of the senses. In: E. Cambouropoulos, C. Tsougras, P. Mavromatis & K. Pastiadiis (Eds.), *Proceedings of the 12th International Conference on Music perception and Cognition and the 8th Triennial Conference of the European Society for the Cognitive Sciences of Music (ICMPC-ESCOM) 25.–28.07.2012, Thessaloniki (Greece)*, 1025–1032.

* A version of the paper was held at 21st EAS/ISME Regional Conference in Lemmensinstituut in Leuven (Belgium) 13.–16.02.2013.

Ade Luts, Raul Talmar

Readiness and opportunities to enter the job market for Tallinn University's music major MA graduates

Department of Music, Institute of Fine Arts, Tallinn University
eikjuu@gmail.com

Introduction

Working as a music teacher can't be compared to working as a math teacher, who only teaches the subject. The music teacher works with his/her students after the school day, conducting choirs, instructing students in singing competitions and giving private lessons. A music teacher has to be a musician and a pedagogue. Every year there are many people with different musical skills and backgrounds applying to Tallinn University to become a music teacher. They all have very different expectations for the future. When choosing a subject there was a determining fact that there is no long term research on fulfillments and non-fulfillments of the music major MA graduates.

Aim

The aim of this work is to find out the current situation of the music major MA graduates in the job market and if the curriculum of Tallinn University gave them enough skills to be successful in their profession.

Method

Conducting the survey, a questionnaire containing 24 questions was used. The questions were divided in to four groups: 1. personal data and musical background; 2. questions about previous work experience; 3. questions about musical and pedagogical skills, and 4. questions for music teachers. A second additional questionnaire contained seven open questions about succeeding in the professional work.

Conclusion

As it turned out most of the music teachers valued their musical and pedagogical skills as average or above average but not great. But still, they love their job and do it as great as they can. There were most concerns about rhythmics and musical theory. In conclusion, there are still enough jobs available for music teachers.

Keywords

Music teacher, skills, career satisfaction

References

- Kibur, K. (2008). *Noore muusikaõpetaja rahulolu erialase ettevalmistusega esimesel tööaastal*. Bakalaureusetöö. Tallinn: Tallinna Ülikooli muusika osakond.

Oks, L. (2011). *Kutsevaliku alused Tallinna Ülikooli muusika eriala üliõpilastel 2010. aastal*. Bakalaureusetöö. Tallinn: Tallinna Ülikooli muusika osakond.

Marit Mõistlik-Tamm

What inspires and supports adult beginners in piano studies?

Some preliminary results

Department of Music, Institute of Fine Arts, Tallinn University
marit.moistlik@tlu.ee

Background

Given paper is based on feedback questionnaire responses and the conducted interviews with the participants of Tallinn Adult Learning Centre course "Klaverimäng kõigile" (Piano playing for everybody) (Mõistlik-Tamm, 2012), prepared and conducted by the author. Participation was open to all: knowledge of musical notation was not assumed, neither owning a personal piano. Private lessons were once a week and lasted for 45-minutes, course length varied from 5 to 8 lessons.

Aim

To provide an overview of the factors that inspire adult beginner piano students and the support that they expect from a teacher. The presentation is illustrated with quotes from the interviews and selected video clips from the piano lessons.

Application

In order to inspire piano learners, especially adult learners, student's aims have to come from his/her own desires. Therefore, the aim of the course was formulated individually with each participant during the first meeting. It was always possible to change the focus or purpose of that aim - the reason why at the beginning of each lesson was a question if current activities or aspects were still meaningful for the student. The author could distinguish the following behaviors during the period between piano lessons: participants who (1) had the possibility to play the piano and they played it, (2) had the possibility to play the piano but due to various reasons (mostly busy lifestyles, trips abroad) did not play it, (3) did not have the possibility, but would have liked to play. Most of the participants wanted to learn musical notation and two-handed playing. Primary teaching resources used were "Klaverimängu õpetus" (The instruction of piano playing) 1st and 2nd exercise books by Riho Päts (2002a, 2002b). Especially with complete beginners, a teacher's work consists of balancing between purely technical issues with fine motor skills and music theory matters, and fun, active music-making and the resulting pleasure. Proved to be important to listen attentively for the learner's needs (What could we play today? / With what pieces you'd like to start today?) and to notice when students are no longer able to receive new material or concept.

Implication

Lifelong learning is forcefully opening the way for the instrument training – an area that is traditionally associated with starting at a young age. Teaching adult beginners requires from a teacher to have highly sensitive perception of the learning process, to guide and assist learners in achieving their own goals, while providing within every lesson several *heureka*-experiences and sensations of success.

Keywords

Piano playing, beginner, adult, teacher, Riho Päts, Tallinn Adult Learning Centre

References

Mõistlik-Tamm, M. (2012). Klaverimäng kõigile. Muusika. Tallinna Rahvaülikool [course homepage].
http://kultuur.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=458&Itemid=515

Päts, R. (2002a). *Klaverimängu õpetus*. Book 1. Põltsamaa: Vali Press.

Päts, R. (2002b). *Klaverimängu õpetus*. Book 2. Põltsamaa: Vali Press.

Maria Parimskaja, Gerhard Lock

Perceptions of hobby school educated people about attitudes formed by music education and their impact on later life

Department of Music, Institute of Fine Arts, Tallinn University
mariap773@gmail.com

Introduction

The influence to people's life quality by music education haven't been much researched in Estonia. There have been researched the impact of music education in children's ensembles (Köster 2005), also among music school graduates (Adelman 2008) as well as music lessons' influence in musical behavior after leaving school (Mõistlik 2010). In Finland research have shown the impact of recreational activities to children from 9–11 years old (Metsäpelto & Pulkkinen 2012). Internationally there are studies on the possibilities of positive youth musical engagement in the context of motivation and social environment (parents, teachers, peers) in relation to the growth of their self-responsibility (O'Neill 2006). The theoretical part of the education of scientists form the views of the impact of music education for personal development (Gruhn 2006, Sloboda 2000) on one side, and reflection (Lepp 2009, Moon 2004, Liimets 1999), identity (Davidson & Burland 2006, MacDonald, Hargreaves & Miell 2002), and motivation (Austin, Renwick & McPherson 2006) and attitudes (Morari 2012) as factors affecting the interest in the music school context. This research partly contains the material presented in the first author's bachelor thesis (2011).

Aim

Aim of the current research is to collect the data of perceptions by music school educated people about their attitudes and influence of music education in further life and compare the results between music school graduated and discounted people.

Methods

Research methods are quantitative (multiple choice answers) and qualitative (in the free response), including questionnaires and data analysis of results. The survey is carried out in music schools of the former students. From various music schools all over Estonia (e.g. Tallinn, Tapa, Räpina, Antsla and other music schools). There is no age limit in questionnaire, but due to the age of the respondents work in the study of the period from the 1980s to 2013.

Preliminary results

According to preliminary data of the survey (N=41) revealed that the majority of the respondents mostly agreed with claims like those – music education is beneficial, because it expand horizons, integrate education, enriching the quality of life and amateur musical talent can develop. It is also considered an important opportunity to creatively and emotionally express yourself through the music. 11% of music school drop-outs have found, that music education to be a professional musician. Analysis of the results shows that a large part of the respondents do not love to perform (37.51% of the graduates, 55.5% of dropouts). Perhaps this may be one of the reasons why people leave the music school. The authors assume that the final analysis of the questionnaire reveals more reasons.

Potential application of the study

Those music schools, who want to know what they can continue to be improved, what might be the main reasons for discontinuing studies, and how the music education have influenced graduated and discontinued people, have expressed an interest of this research. The research could also be of interest to the Union of Music Schools, the people surveyed and the parents of who plan to send their child to music school.

Keywords

Music education, music school, positive engagement with music, reflection, identity, attitudes

References

- Adelman, M. (2008). *Representatsioonid muusikaõpingutest huvikoolide endiste õpilaste teadvuses*. Magistritöö. Tallinn: Eesti Muusika-ja Teatriakadeemia.
- Austin, J., Renwick, J. & McPherson, G. E. (2006). Developing motivation. In: *The Child As Musician. A Handbook of Musical Development* (Ed. G. E. McPherson). Oxford: Oxford University Press, 213–238.
- Davidson, Jane, W. & Burland, Karen (2006). Musician identity formation. In: *The Child As Musician. A Handbook of Musical Development* (Ed. G. E. McPherson). Oxford: Oxford University Press, 475–490.
- Köster, K. (2005). *Kuressaare muusikakooli lastekollektiivid Saaremaa muusika- ja kultuurielus 1990–2005*. Bakalaureusetöö. Tallinn: Tallinna Ülikooli Muusika osakond.
- Lepp, L. (2009). *Refleksiioni olemus ja õpetajate teadlikkus refleksiioniprotsessist*. Magistritöö. Tartu: Tartu Ülikooli Haridusteaduskond.
- Liimets, A. (1999). *Refleksioon õpitegevuse stiilist kasvatusteadusliku kategooriana*. / *Reflection on the learning style as a category of educational science*. Tallinn: Tallinna Pedagoogikaülikooli Kirjastus.
- MacDonald, R. R.; Hargreaves, D. & Miell, D. (2002). *Musical Identities*. Oxford: Oxford University Press.
- Metsäpelto, R. L. & Pulkkinen, L. (2012). Socioemotional Behavior and School Achievement in Relation to Extracurricular Activity Participation in Middle Childhood. *Scandinavian Journal of Educational Research*, Vol. 56 no. 2, 167–182.
- Moon, J. A. (2004). *Reflection in Learning & Professional Development. Theory and Practice*. Oxon, New York: Kogan Pages Limited/Routledge Falmer.
- Morari, M. (2012). The attitudes as part of the musical competence. *CFMAE: The Changing Face of Music and art Education*, Vol. 4/2, 45–54.
- Möistlik, M. (2010). Music lessons' influence in musical behavior after leaving school: four profiles. In: T. Selke, G. Lock, M. Möistlik (Eds.), *Evaluation, Reflectivity and Teaching Methodologies in the Framework of Multi-Cultural Understanding*. Tallinn: Tallinn University Department of Music, 59–65.
- O'Neill, Susan A. (2006). Positive youth musical engagement. In: *The Child As Musician. A Handbook of Musical Development* (Ed. G. E. McPherson). Oxford: Oxford University Press , 461–474.
- Sloboda, J. (2000). *Muusikaline meel*. Tallinn: Scripta Musicalia.
- Gruhn, W. (2006). Children need music. International Society for Music Education. <http://www.isme.org/en/advocacy-articles/7-children-need-music.html> [05.10.2010].

Mari Tammesalu, Vaike Kiik-Salupere

The most widespread voice exercises preferred by students of the Tallinn University Department of Music, WAF-Singing School, Estonian Academy of Music and Theatre, and Georg Ots Tallinn Music School

Department of Music, Institute of Fine Arts, Tallinn University
mari@tammesalu.com

Background

Learning to sing and to use your voice correctly are actions with specific goals. The approach to these specific goals can alter. However the most important thing is to learn how to do achieve those things in a complete way and with all the right tools. It is necessary to find suitable voice and breathing exercises for preparing your voice and body for singing. "The precondition in order to be able to do different voice exercises one has to focus attention, to have the will to do it and the right preparation. Cognition has to absorb the whole body." (Poll 2012: 25)

Aim

The goal of this study was to get to know what kind of voice exercises were most common and preferred by the students of four music education schools (The Music Department of Tallinn University, WAF-Singing School, Estonian Academy of Music and Theater, Georg Ots Tallinn Music School). Additionally the aim was to find out whether students implement the voice and breathing exercises outside their studies.

Method

Research method was quantitative, including a questionnaire. Pop-Jazz singing students and classical singing students from four different schools (TLÜ, WAF, EMTA, G.O.M) were inquired. The sample was 30 students.

Conclusion

The research resulted in the finding that from the sample of these four schools and their singing students most popular and common voice exercises were the singing of triad chords and sputtering the lips. From letters M and N were preferred. Most used vocals were O, A, Ö, I, E or combinations of ÖU and EI, but also JA-JA. The work confirms that most of the students have understood the importance of the vocal exercises before starting to sing and do them on their own independently also outside the classrooms and lessons. Also the research brought out the understanding of the importance of breathing exercises usefulness and that they are valued by the students.

Keywords

Singing, voice exercises, preparation, vocal technique

References

Marchesi, M. (1970). *Bel Canto: A Theoretical & Practical Vocal Method*. New York: Dover Publications, Inc.

Poll, A. L. (2012). *Häälemängud. Õpik/käsiraamat häälletehnika ja improvisatsioonioskuste arendamiseks*. Tallinn: Eesti Muusika-ja Teatriakadeemia

Sadolin, C. (2000). *Complete Vocal Technique*. Copenhagen: Shout Publishing.

Liisi Väli, Tiina Selke

The possibility of changing the attitude of 6–7 year-old towards unfamiliar music using Tibetan music as an example

Department of Music, Institute of Fine Arts, Tallinn University
liisivali@gmail.com

Introduction

Music surrounds us everyday, often we don't even notice it. The musical preferences of children develop based on what kind of music they are used to hear in their culture (Davis 2005). Music which children hear at home and in the kindergarten is natural for them. But how about music from a different culture that children are not used to. What kind of emotions this music brings up in them. And how to overcome fear of an unfamiliar music?

Aim

The which extent to 6–7 year old kindergarteners are scared of unfamiliar music and how could they overcome the fear.

Method and main contribution

Respondents are 50 6–7 year old kindergarteners. Listening to Tibetan overtone singing. A questionnaire was used to assess children's reactions to music with emoticons created and adjusted by L. Jakobson (2008). The child will mark the emoticon that describes his/her emotion during the first listening. Then he/she will try to explain the music with the help of questions. When listening the second time, the child will mark again the emoticon that describes his/her emotion now.

Conclusion

Results of the study were following: music from a different kind of culture does not seem that scary for a child if he/she can explain for him/herself what is this music talking about, who is making this music and where, etc. Unfamiliar music seems to be more scary for boys than girls. Girls and children who have had connections with music were more likely to share their thoughts.

Keywords

Kindergarteners (children), unfamiliar music

References

Davis, R. A. (2005). Music education and Cultural Identity. In: *Music Education for the New Millennium* (Ed. D. K. Lines). Oxford: Blackwell Publishing, 47–65.

Jakobson, L. (2008). *6–7-aastaste laste muusikalised eelistused*. Magistritöö. Tallinn: Tallinna Ülikool.

TTS2013 teesid

Jaana Danilson, Tiina Selke

Arusaamu musikaalsusest eesti venekeelse elanikkonna seas

Muusika osakond, Kunstide Instituut, Tallinna Ülikool

jaana.danilson@gmail.com

Taust

Musikaalsuse mõiste on igapäevaselt väga levinud, kuid sellest saadakse aru küllaltki erinevalt. Muusikaalsusena mõistavad erinevad autorid erinevaid muusikaga seotud aspekte, näiteks kaasasündinud muusikalised võimed (Seashore 1938), muusika emotsiонаalset vastuvõtlikkust (Teplov 1947), võimet muusikat sisuliselt läbi elada (Sloboda 2000), potentsiaali muusika õppimiseks (Hargreaves 2005). Prof. Tiina Selke 2009/11. a. uurimus (vt Selke & Lock 2012) arusaamadest musikaalsusest eestlaste seas näitas, et vastajate arvamused musikaalsusest on jäänud traditsioniliseks ehk laulmissega seotuks.

Eesmärk

Käesoleva töö eesmärk on uurida, mida mõistab musikaalsuse all Eesti venekeelne elanikkond. Töö autor oletab, et venekeelse elanikkonna arusaamat erinevad eestikeelse elanikkonna arusaamadest, sest erinevatel rahvuslike gruppidel on erinev kultuuriline taust ja traditsioonid.

Meetod

Uurimismeetodina on kasutatud musikaalsust ja muusikalisi võimeid käsitleva eesti, vene ja inglise keeles kirjanduse ja varasemate uuringute analüüsni ning ankeetküsitlust. Küsitluse läbiviimiseks valmistas esimene autor ette internetipõhise küsimustiku kohandades Prof. Tiina Selke (2009) koostatud ja tõlgitud ankeeti. Uurimus viidi läbi venekeelse elanikkonna seas ($N=141$) Tallinnas, Tartus ja Ida-Virumaal.

Tulemused

Uurimuse tulemuste analüüsist selgus, et venekeelne elanikkond hindab musikaalsuse näitajana kõige kõrgemalt elamuse, emotsiōonide saamist muusikast, muusikale reageerimist (90%). Samuti rütmittunnet (87%) ja muusika väärustumist, muusikast lugu pidamist (86%). Sarnaselt Selke uurimusele eestlaste seas hindasid vastajad kõige madalamalt oskust 1uua arvutimuusikat (13%) ja huvi tegeleda arvutikõladega (26%). Uurimus näitas, et rahvuslik kultuuritaust on oluline tegur arusaamade kujunemisel.

Märksõnad

Arusaamat, musikaalsus, muusikalised võimed, rahvuslik taust

Kasutatud kirjandus

Hargreaves, D. (1986). *The Developmental Psychology of Music*. Cambridge: Cambridge University Press.

Seashore, C. E. (1938). *The Psychology of Music*. New York: McGraw Hill Book Company Inc.

Selke, Tiina; Lock, Gerhard (2012). Notions about creativity through musicality. *CFMAE: The Changing Face of Music and Art Education*, 4(2), 19–32.

Sloboda, J. A. (2000). *Muusikaline meel*. Tallinn: Scripta Musicalia.

Теплов Б. (1947). *Психология музыкальных способностей*. Москва: Издательство Академии Педагогических Наук РСФСР.

Merily Lehis, Tiina Selke

Muusikaõpetaja edukuse aspektid

Muusika osakond, Kunstide Instituut, Tallinna Ülikool

merilyy@hotmail.com

Sissejuhatus

Mis teeb ühe õpetaja edukaks? Kas edukus seisneb professionaalsetes oskustes, õpetaja isikus, tema suhtlemisoskuses (Lehtsaar 2010; Abraham 2009; Õpetajate 2011)) või hoopis milleski muus (Kooskora 2012)? Milline on seos õpetaja suhtlemisoskuse ja õpilaste motiveerituse vahel? Uurimisobjektiks on ühe muusika- ja lauluõpetaja (Õpetaja) ning koorijuhi muusikapedagoogiline töö.

Eesmärk

Uurimuse eesmärk on selgitada, mida hindavad õpilased populaarse ja eduka muusikaõpetaja juures. Ühtlasi sooviks in eelneva alusel välja selgitada eduka õpetaja mudeli.

Meetod ja tulemused

Andmekogumismeetodina kasutan valikvastustega ja avatud küsimustega ankeeti õpilastele (N=30) ning essee õpetajale (eneserefleksioon) ja intervjuud õpetajale biograafiliste andmete täpsustamiseks. Eeldasin, et suhtlemisoskus, nõudlikkus ja järvikindlus on olulisemad pädevused populaarse-eduka õpetaja töös. Küsitlus näitas, et lisaks eelnimetatud isikuomadustele on olulisid veel mitmed pedagoogilis-metoodilised oskused ning isikuomadused nagu oskus motiveerida ja sisendada eneseusu; oskus ülesandeid lihtsustada; eesmärgipärane harjutamine ning tulemustele orienteerumine. Isikuomadustest peeti olulisemaks: empaatiavõimet, oskust olla vastutulelik, abivalmis ja südamlis; huumorimeele olemasolu; aktiivsust ja rõõmsameelsust. Õppeprotsessi puudutavatest aspektidest oli olulisem et õpetaja on kohusetundlik, professionaalne, ja suhtuks õpilastesse kui võrdväärsetesse, ja et tema tundides valitseks distsipliin, kuid säiliks meeldiv õhkkond ning et õpilased tunneksid, et nad arenevad tema käe all õppides.

Kokkuvõte

Hea ja eduka õpetaja mudel võiks antud uurimustulemuste põhjal olla kooslus positiivsetest isikuomadustest ning õpetaja professionaalsetest oskustest, kusjuures õpilaste jaoks osutusid olulisemateks abivalmidus, rõõmsameelsus, eneseusu sisendamine ning töökus. Kõige selle edasikandmiseks õpilastele on vaja aga head suhtlemisoskust, mis motiveerib õpilasi õppima.

Märksõnad

Suhtlemisoskus, edukuse aspektid, isikuomadused, pedagoogilis-metoodilised oskused

Kasutatud kirjandus

Abraham, M. (2009). The role of human relations in a teaching situation. In: T. Selke, G. Lock (Eds.), *Music and Environment. Proceedings of 2nd International Conference The Changing Face of Music Education (CFME09)*, April 23–25, 2009. Tallinn: Tallinna Ülikool, 2009, 18–20.

Kooskora, M. (2012). Emotsionaalne andekus ehk tundetarkus. <http://www.juhtimine.ee/763566/emotsionaalne-andekus-ehk-tundetarkus/> [12.11.2012].

Lehtsaar, T. (2010). Õppejõudude sotsiaalsed ja kommunikatiivsed oskused. <http://dspace.utlib.ee/dspace/bitstream/handle/10062/16493/suhtlemisraamat.pdf?sequence=1>, Sihtasutus Archimedes, 7.

Õpetajate koolituse raamnõuded (2011). Õpetaja üldpädevusnõuded § 18. Tallinn: Vabariigi Valitsus Riigi Teataja, 2011. <https://www.riigiteataja.ee/akt/122032011015> [10.10.2012].

Gerhard Lock

Õppijate/õpetajate "refleksiivse positsionaalsuse" mudelist filosoofia ja pedagoogika kontekstis

Muusika osakond, Kunstide Instituut, Tallinna Ülikool
gerhard.lock@tlu.ee

Eesmärk

Käesoleva ettekande peamine eesmärk on tutvustada õppijate/õpetajate "refleksiivse positsionaalsuse" (RP) mudelist koolis ja väljaspool kooli. Mudel baseerub Plessneri (2003) meelte filosoofilisel antroposofial (vt ka Tsetsos 2012) ning arvestab Abrahamsi (2005) Critical Pedagogy of Music Education (CPME, muusikakasvatuse kriitiline pedagoogika) õpetamispõhimõtteid, mis omakorda põhinevad Freire', McLareni, Giroux' ja Habermasi sotsiaalsetel teooriatel. Viimane peegeldub ka Locki (2011) NKI (New-Known-Intriguing, uus-tuttav-intrigeeriv) lähenemisviisis. RP mudel eeldab nii õppija kui ka õpetaja aktiivset eneseerefleksiioni (vt Burnard 2005: 272–278).

Theoreetiline taust

Tsetsos (2012: 1026) kirjeldab, et Plessneri jaoks "vaim [meel] väljendab selgesi seda erilist võimet mõista välisvaistlikult inimese ekstsentrilist positsionaalsust. Inimlendi ekstsentriline positsionaalsus ei tähenda pelgalt oma kehas olemist, vaid ka seda, et ta omab keha ehk ta asub fenomenoloogiliselt võttes nii oma keha sees kui ka väljaspool oma keha" (vt ka Plessner 2003: 365). Muusikakasvatuse kriitilise pedagoogika (Critical Pedagogy of Music Education, CPME) eesmärgiks on "murda barjäärid, [mis] asuvad selle vahel, mida õppijad kuulavad ja armastavad väljaspool klassiruumi ja mida õpetaja pakub neile õppimiseks. Läbi õpetamismudeli, mis soovitab õpetajal seostada koolis pakutav muusika lapse enda muusikaga, muutub muusika õppija võimeid suurendavaks ja pakub rohkem rikkalikke võimalusi tähendusrikaste kogemuste tekkeks klassiruumis ja sellest väljapoole" (Abrahams 2005: 2).

Rakendus

RP mudel pakub võimaluse vaadelda õppijate positsionaalsust a) muusikatunnis (tsentrilisus) suhtes õpetaja/klassikaaslastega; b) lisaks sellele positsioneerivad õppijad ja õpetaja ennast väljaspool tundi (ekstsentrilisus). Üldiselt pühendub õpetaja muusikatunnile ja teda võib vaadelda "tsentrilisenä". Õppijate puhul pakun kolme jaotusvõimalust: "ekstsentriline" õpilane: „veidrik“, „kvaasi-tsentriline“ õpilane: eeskujulik „oivik“; ning „kvaasi-tsentriline“ õpilane: „eitaja“. Skeemi ovaalsete alade ühisosa ja ala suurus väljaspool muusikatundi näitab õppijate seotuse erinevust suhtelis-proportsionaalselt muusikatunni sees ja sellest väljaspool. Nooled näitavad õppijatüübti tähelepanu suunda muusikatunni suhtes. „Eitaja“ puhul ei ole näha huvi muusikatunni vastu.

Järelm

Olulised on siin kontekstis Abrahamsi neli küsimust, mis on kooskõlas RP mudeliga – Kes mina olen? Kes on minu tudengid? Mis neist saada võib? Mis meist koos saada võib? – tunnustades, et „lapsed tulevad tundi teatud elukogemuse läbi korjatud eelteadmistega“ (Abrahams 2005: 2), Käesolevas ettekandes püünan neid seoseid lähemalt selgitada.

Märksõnad

Meelite filosoofiline antroposofia, Critical Pedagogy of Music Education, muusikatunni sees ja väljaspool, õppijate ja õpetajate refleksifoon, refleksiivne positsionaalsus

Kasutatud kirjandus

Abrahams, F. (2005). The Application of Critical Pedagogy to Music Teaching and Learning. *VRME: Visions of Research in Music Education* Vol. 6 (Special Edition: Critical Pedagogy for Music Education) January 2005 [online: <http://www-usr.rid-er.edu/~vrme>] [last accessed 11.02.2012].

Burnard, P. (2005). What matters in general music? In: D. J. Elliott (ed.), *Praxial Music Education. Reflections and Dialogues*. Oxford: Oxford University Press, 267–280.

Lock, G. (2011). Critical Pedagogy vs Outcome-based teaching: opposite or supporting concepts? *CFMAE: The Changing Face of Music and Art Education*, Vol. 3, 45–58.

Plessner, H. (2003). *Gesammelte Schriften*. Frankfurt am Main: Suhrkamp.

Tsetsos, M. (2012). The specificity of musical meaning in Helmuth Plessner's philosophical anthropology of the senses. In: E. Cambouropoulos, C. Tsougras, P. Mavromatis & K. Pastiadias (Eds.), *Proceedings of the 12th International Conference on Music perception and Cognition and the 8th Triennial Conference of the European Society for the Cognitive Sciences of Music (ICMPC-ESCOM) 25.–28.07.2012, Thessaloniki (Greece)*, 1025–1032.

* Ettekande ingliskeelset versiooni on peetud 21. EAS/ISME Regionaalkonverentsil Lemmensinstituudis Leuvenis (Belgias) 13.–16.02.2013.

Ade Luts, Raul Talmar

Tallinna Ülikooli muusika eriala magistrikraadiga lõpetanute võimalused ja valmisolek tööturule sisenemiseks

Muusika osakond, Kunstide Instituut, Tallinna Ülikool
eikjuu@gmail.com

Sissejuhatus

Muusikaõpetaja amet ei ole vörreldav näiteks matemaatika õpetaja ametiga, kes on pelgalt aineõpetaja. Muusikaõpetaja tegeleb oma õpilastega ka pärast koolipäeva, juhatades koore ja ansambleid, juhendades õpilasi lauluvõistlustel ning eratundides. Muusikaõpetaja peaks olema nii muusik kui pedagoog. Tallinna Ülikooli muusika erialale astub igal aastal väga palju erineva muusikalise tausta ning oskustega inimesi, kellel on kõigil tuleviku suhtes erinevad ootused. Teema valikul sai määравaks asjaolu, et Tallinna Ülikooli vilistlaste ootuste täitumist või mittetäitumist pikemas perspektiivis pole autorile teada olevalt varem uuritud.

Eesmärk

Käesoleva töö eesmärk on välja selgitada, missugune on muusika eriala magistrantuuri lõpetanute hetkeline olukord tööturul ning kas Tallinna Ülikooli õppekava andis neile piisavalt põhjalikke ja konkurentsivõimelisi oskusi erialasel tööl edukalt hakkama saamiseks.

Meetod

Uurimistöö läbiviimiseks kasutatati valikvastustega ning avatud küsimustega ankeetküsimustikku, mis koosnes 24 küsimusest. Küsimused jagunesid nelja plokki: 1. isikuandmed ning muusikaline taust; 2. küsimused erialase töö kogemuste kohta; 3. küsimused Tallinna Ülikoolist saadud muusikaliste ja pedagoogiliste oskuste kohta ning 4. küsimused muusikaõpetajatele. Teine, täiendav küsimustik koosnes seitsemest avatud küsimusest seoses erialasel tööl hakkama saamisega.

Kokkuvõte

Nagu uurimusest selgus, hindavad enamik muusikaõpetajaid oma muusikalisi ning pedagoogilisi oskusi pigem keskmiseks või üle keskmise, mitte väga heaks. Siiski armastavad nad väga oma tööd ning teeavad seda nii hästi kui oskavad. Enim tunti muret rütmika ja solfedžo ebapiisavate oskuste pärast. Kokkuvõtluskult võib järelada, et tööd muusikaõpetajatele jätkub ning muusikaõpetajatest üleküllust ei ole.

Märksõnad

Muusikaõpetaja, oskused, rahulolu

Kasutatud kirjandus

Kibur, K. (2008). *Noore muusikaõpetaja rahulolu erialase ettevalmistusega esimesel tööaastal*. Bakalaureusetöö. Tallinn: Tallinna Ülikooli muusika osakond.

Oks, L. (2011). *Kutsevaliku alused Tallinna Ülikooli muusika eriala üliõpilastel 2010. aastal*. Bakalaureusetöö. Tallinn: Tallinna Ülikooli muusika osakond.

Marit Mõistlik-Tamm

Mis inspireerib ja toetab täiskasvanud algajaid klaveriöppes?

Mõned esialgsed tulemused

Muusika osakond, Kunstide Instituut, Tallinna Ülikool
marit.moistlik@tlu.ee

Taust

Antud ettekanne põhineb Tallinna Rahvaülikoolis toimunud kursuse "Klaverimäng kõigile" (Mõistlik-Tamm, 2012) osalejatega läbiviidud intervjuudel ning tagasiside küsimustike vastustel, mille koostas ja viis läbi autor. Kursusel osalemise oli avatud kõigile: ei eeldatud noodikirja tundmist ega isikliku klaveri olemasolu. Kohtuti kord nädalas 45-minutilises individuaaltunnis; kursuse pikkus varieerus 5-8 tundi.

Eesmärk

Anda ettekandes ülevaade teguritest, mis inspireerivad täiskasvanud algajaid klaveriöppes ning millist tuge ja juhendamist nad ootavad õpetajalt. Seda ilmestatakse tsitaatidega intervjuudest ning valitud videoklipidega klaveritundidest.

Rakendus

Selleks, et klaveriöpe saaks õppijat, eriti täiskasvanud õppijat inspireerida, peab õppe eesmärk tulema tema enese soove silmas pidades. Seetõttu sõnastati kursuse eesmärk, mille suunas liikuda, iga osalejaga individuaalselt esimesel kohtumisel. Alati oli võimalus eesmärki või selle fookust vahetada - põhjus, miks iga tunni alguses küsiti üle, kas tegeletakse endiselt õppija jaoks tähendusrikka aspektiga. Võis eristada järgmisi käitumisi tundidevahelisel perioodil: osalejad, kes (1) said kahe tunni vahel klaverit mängida ning mängisid; (2) oleksid saanud mängida, kuid teatud põhjustel (enamasti kiire elustiil, välislähetused) ei mänginud; (3) ei saanud mängida, kuid oleksid soovinud. Enamus osalejaid soovis õppida noodikirja ning kahe käega mängimist. Esmase õppematerjalina kasutati Riho Pätsi (2002a; 2002b) "Klaverimängu õpetuse" 1. ja 2. vihikut. Täiesti algajate puhul seisnes õpetaja töö balanseerimises puhalt sõrmetehnilise ja muusikateoreetilise osa ning musitseerimise ja sellest tuleneva röömu vahel. Oluliseks osutus selle juures õppija vajaduste (Mida me võiksime täna mängida? / Mis looga Sa soovid täna alustada?) tähelepanelik kuulamine ning märkamine, millal õppija enam ei suuda uut materjali vastu võtta.

Järeldus

Elukestev õpe on jõulisel avamas teed ka instrumendiöppesse - valdkonda, mida traditsiooniliselt seostatakse eeskõige noores eas alustamisega. Täiskasvanud algajate õpetamine nõub õpetajalt väga tundlikku õppeprotsessi tajumist, et juhendada-abistada õppijat tema enda eesmärkide saavutamisel, samas pakkudes igal tunnil mitmeid ahaa- ja eduelamuste kogemist.

Märksõnad

Klaverimäng, algaja, täiskasvanu, õpetaja, Riho Päts, Tallinna Rahvaülikool

Kasutatud kirjandus

Mõistlik-Tamm, M. (2012). Klaverimäng kõigile. Muusika. Tallinna Rahvaülikool [kursuse koduleht].
http://kultuur.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=458&Itemid=515

Päts, R. (2002a). *Klaverimängu õpetus*. 1. vihik. Põltsamaa: Vali Press.

Päts, R. (2002b). *Klaverimängu õpetus*. 2. vihik. Põltsamaa: Vali Press.

Maria Parimskaja, Gerhard Lock

Huvikoolis õppinute arusaamu muusikahariduse kujundatud hoiakutest ning nende mõjust hilisemas elus

Muusika osakond, Kunstide Instituut, Tallinna Ülikool
mariap773@gmail.com

Sissejuhatus

Muusikahariduse mõju inimeste elukvaliteedile ja hoiakutele on vähe uuritud Eestis, sh uuritud on nii muusikakooli mõju lastekollektiividest (Köster 2005) kui ka muusikakooli lõpetanute hulgas (Adelman 2008). Soomes on uuritud huvitegevuste mõju 9–11-aastastele üldhariduskontekstis (Metsäpelto & Pulkkinen 2012). Rahvusvaheliselt on uuritud laste ja noorte positiivse seose võimalikust muusikaga sõltuvalt motivatsioonist ja sotsiaalsest keskkonnast (vanemad, õpetajad, kaasõpilased) ning nende iseseisvumisprotsessi läbi muusikaga tegelemise (O'Neill 2006). Antud uurimuses esitletud materjali leidub osaliselt ka autori bakalaureuseõest (2011). Teoreetilise tausta moodustavad kasvatusteadlaste seisukohad muusikahariduse mõjust isiksuse arengule (Gruhn 2006, Sloboda 2000) ühel pool ning refleksioon (Lepp 2009, Moon 2004, Liimets 1999), identiteet (Davidson & Burland 2006, MacDonald, Hargreaves & Miell 2002), motivatsioon (Austin, Renwick & McPherson 2006) ja hoiakud (Morari 2012) kui mõjutavad tegurid huvikooli kontekstis teisel pool. Antud uurimus toetub osaliselt esimese autori bakalaureuseõole (2011).

Eesmärk

Töö eesmärk on koguda andmeid muusikakooli lõpetanute ja katkestanute arusaamadest muusikahariduse poolt kujundatud hoiakute ning muusikahariduse mõju kohta hilisemas elus ning võrrelda saadud tulemusi muusikakooli lõpetanute ning õpinguid katkestanute vahel.

Meetodid

Uurimustöö läbiviimisel kasutatakse ankeetküsitlust kui kvantitatiivseid (valikvastuste) ning kvalitatiivseid (vabavastuste väljadega) aspekte ühendavat andmekogumismeetodit. Küsitlust on läbi viidud erinevate muusikakoolide endiste õpilaste seas. Esindatud on erinevad muusikakoolid üle Eesti (nt Tallinna, Räpina, Tapa, Antsla jt muusikakoolid). Küsitluses puudub vanuse piirang, kuid tulenevalt käesoleva töö vastajate vanusest käsitleb antud uurimus ajavahemikku 1980ndatest 2013. aastani.

Esialgsed tulemused

Esialgsetel andmetel seni tagasisaadud küsitlustest ($N=41$) selgus, et suurem osa vastajatest on täiesti nõus väidetega, et muusikaharidus laiendab silmaringi, täiendab üldharidust, on elukvaliteedi rikastav harrastus ning võimaldab muusikalist annet arendada. Samuti peetakse oluliseks võimalust ennast muusika kaudu loovalt ja emotsionaalselt väljendada. 11% muusikakooli katkestanutest leidsid, et muusikaharidus välistab saada elukutseliseks muusikuks. Tulemuste analüüsist selgus, et suur osa vastajatest ei armasta esineda (37,51% lõpetanitest, 55,5% katkestanutest). Ehk võib see olla üks põhjustest/mõjuteguritest, miks muusikakool pooleli jäetakse. Autor eeldab, et rohkem põhjusi selgub küsimustiku lõplikul analüüsil.

Uuringu rakenduslik potentsiaal

Uuringu tulemuste vastu on huvi väljendanud eelkõige need muusikakoolid, kes soovivad teada, mida nad saaksid edaspidi paremaks muuta, millised on peamised põhjused, miks muusikakooli õpingud katkestatakse ning kuidas on muusikaharidus muusikakooli lõpetanuid ja poolelijätuid mõjutanud. Uurimustöö võiks pakkuda huvi ka muusikakoolide liidule, küsitluses osalenutele ning vanematele, kes kavatsevad oma lapse muusikaoli saata.

Märksõnad

Muusikaharidus, muusikakool, positiivne seos muusikaga, refleksioon, identiteet, hoiakud

Kasutatud kirjandus

Adelman, M. (2008). *Representatsioonid muusikaõpingutest huvikoolide endiste õpilaste teadvuses*. Magistritöö. Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia.

Austin, J., Renwick, J. & McPherson, G. E. (2006). Developing motivation. In: *The Child As Musician. A Handbook of Musical Development* (Ed. G. E. McPherson). Oxford: Oxford University Press, 213–238.

Davidson, Jane, W. & Burland, Karen (2006). Musician identity formation. In: *The Child As Musician. A Handbook of Musical Development* (Ed. G. E. McPherson). Oxford: Oxford University Press, 475–490.

Köster, K. (2005). *Kuressaare muusikakooli lastekollektiivid Saarema muusika- ja kultuurielus 1990–2005*. Bakalaureusetöö. Tallinn: Tallinna Ülikooli Muusika osakond.

Lepp, L. (2009). *Refleksiioni olemus ja õpetajate teadlikkus refleksiioniprotsessist*. Magistritöö. Tartu: Tartu Ülikooli Haridusteaduskond.

Liimets, A. (1999). *Refleksioon õpitegevuse stiilist kasvatusteadusliku kategooriga*. / *Reflection on the learning style as a category of educational science*. Tallinn: Tallinna Pedagoogikaülikooli Kirjastus.

MacDonald, R. R.; Hargreaves, D. & Miell, D. (2002). *Musical Identities*. Oxford: Oxford University Press.

Metsäpelto, R. L. & Pulkkinen, L. (2012). Socioemotional Behavior and School Achievement in Relation to Extracurricular Activity Participation in Middle Childhood. *Scandinavian Journal of Educational Research*, Vol. 56 no. 2, 167–182.

Moon, J. A. (2004). *Reflection in Learning & Professional Development. Theory and Practice*. Oxon, New York: Kogan Pages Limited/Routledge Falmer.

Morari, M. (2012). The attitudes as part of the musical competence. *CFMAE: The Changing Face of Music and art Education*, Vol. 4/2, 45–54.

Mõistlik, M. (2010). Music lessons' influence in musical behavior after leaving school: four profiles. In: T. Selke, G. Lock, M. Mõistlik (Eds.), *Evaluation, Reflectivity and Teaching Methodologies in the Framework of Multi-Cultural Understanding*. Tallinn: Tallinn University Department of Music, 59–65.

O'Neill, Susan A. (2006). Positive youth musical engagement. In: *The Child As Musician. A Handbook of Musical Development* (Ed. G. E. McPherson). Oxford: Oxford University Press , 461–474.

Sloboda, J. (2000). *Muusikaline meel*. Tallinn: Scripta Musicalia.

Gruhn, W. (2006). Children need music. International Society for Music Education. <http://www.isme.org/en/advocacy-articles/7-children-need-music.html> [05.10.2010].

**Mari Tammesalu, Vaike Kiik-Salupere
Enamlevinud hääleharjutused TLÜ muusika osakonna, EMTA, WAF-laulukooli ja
Georg Otsa nimelise muusikakooli lauljate seas**

Muusika osakond, Kunstide Instituut, Tallinna Ülikool
mari@tammesalu.com

Taust

Laulu õpingud on väga spetsifiline ja teatud eesmärkidele suunatud tegevus, millele saab läheneda erinevatel viisidel. Siiski, kui lähenemisviise on mitmeid, siis oluline on seda teha tervislikult ja õigete vahenditega, et hoida oma häält töökorras. Vajalik on leida sobivad hääle-ning hingamisharjutused soojendamiseks ning keha ette valmistamiseks. „Harjutuste tegemise eelduseks on tähelepanu koondamine, valmisseolek ja tegutsemistahe. Tunnetus peab haarama kogu keha“ (Poll 2012: 25).

Eesmärk

Eesmärgiks oli uurida, millised on enamlevinud hääleharjutused TLÜ Muusika osakonnas, WAF-Laulukoolis, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias ning Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis lauluerialal õppivate noorte lauljate seas. Lisaks ka välja selgitada, kas õpilased teevad iseseisvalt hääle- ja hingamisharjutusi?

Meetod

Rakendusele tuli kvantitatiivne uurimismeetod ehk ankeetküsimustik. Küsitlus viidi läbi neljas koolis: TLÜ Muusika osakonnas, WAF-Laulukoolis, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias, Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis. Valimiks olid 30 lauluõpilast.

Kokkuvõte

Uuringu tulemusena selgus, et nelja erineva kooli õpilaste hulgas enamlevinud hääleharjutusteks olid mažoorsete kolmkõlade laulmine ning huulte puristamine. Häälikutest eelistati M ning N häälikuid. Vokaalidest olid kõige enam kasutatavad O, A, Ö, I, E või häälikuühendid ÖU, EI (inglise keelne häädus), ning JA-JA. Enamik õpilastest on mõistnud hääleharjutuste vajalikkust enne laulma hakkamist ning teevad harjutusi iseseisvalt ka väljaspool laulu eriala tundi. Lisaks tõi uuring välja hingamisharjutuste kasulikkuse mõistmise ning värtustamise

Märksõnad

Laulmine, hääleharjutused, ettevalmistus, laulutehnika

Kasutatud kirjandus

Marchesi, M. (1970). *Bel Canto: A Theoretical & Practical Vocal Method*. New York: Dover Publications, Inc.

Poll, A. L. (2012). *Häälemängud. Õpik/käsiraamat hääletehnika ja improvisatsioonioskuste arendamiseks*. Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Sadolin, C. (2000). *Complete Vocal Technique*. Copenhagen: Shout Publishing.

Liisi Väli, Tiina Selke

6–7 aastaste laste suhtumise muutmise võimalusest võõrapärasesse muusikasse

Tiibeti muusika näitel

Muusika osakond, Kunstide Instituut, Tallinna Ülikool
liisivali@gmail.com

Sissejuhatus

Muusika on meie ümber iga päev, sageli me ei pruugi seda isegi märgata. Lapse muusikalised eelistused kujunevad välja selle põhjal, millist muusikat ta on harjunud oma kultuuriruumis kuulma (Davis 2005). Muusika, millega laps on harjunud kokku puutuma kodus ja lasteaias, on tema jaoks loomulik. Kuid kuidas suhtub laps võõrast kultuurist pärit muusikasse, millega ta ei ole harjunud igapäevaselt kokku puutuma? Kas see tekitab temas hirmu, röömu või muid emotsioone? Ja kuidas oleks võimalik neist hirmudest üle saada?

Eesmärk

Selgitada, kui vord 6–7-aastastel lasteaialastel tekib võõristus harjumuspäratu muusika suhtes ja kuidas võiksid nad üle saada võõristusest.

Meetod

Valimiks on 50 6–7-aastast lasteaialast. Kuulamisenäiteks on Tiibeti ülemhelilaul. Laste reaktsoonide hindamiseks L. Jakobsoni (2008) koostatud ja kohandatud emotikonidega küsitlusleht, milles laps märgib, milline emotikon iseloomustab tema emotsiooni muusika esmakordsel kuulamisel. Seejärel seletab ta küsimustele abil muusika enese jaoks lahti. Teistkordsel kuulamisel märgib ta uesti, milline emotikon iseloomustab tema emotsiooni nüüd.

Kokkuvõte

Uurimuses selgus, et esialgsest võõristust tekitav muusika ei tundu enam nii hirmutav, kui laps saab enda jaoks lahti seletada, millest see muusika räägib, kes sellist muusikat teeb ning kus jne. Selgus, et poistele mõjub võõras muusika hirmutavamana kui tüdrukutele. Tüdrukud ja varasemalt muusikaga kokku puutunud lapsed olid üldiselt julgemad oma arvamust avaldama.

Märksõnad

Lasteaialapsed, võõristust tekitav muusika

Kasutatud kirjandus

Davis, R. A. (2005). Music education and Cultural Identity. In: *Music Education for the New Millennium* (Ed. D. K. Lines). Oxford: Blackwell Publishing, 47–65.

Jakobson, L. (2008). *6–7-aastaste laste muusikalised eelistused*. Magistritöö. Tallinn: Tallinna Ülikool.
